

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/19/2015
Identifikačné číslo spisu:	7112010437
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7112010437.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí konanom 27. apríla 2016 v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného Ing. C. W. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 20. marca 2014, sp. zn. 7To/121/2013, podľa § 383, § 384 ods. 1, § 385 ods. 1, § 386 ods. 1, § 388 ods. 1 Tr. por. rozhodol po zistení dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

rozhodol:

Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20. marca 2014, sp. zn. 7To 121/2013, a v konaní, ktoré mu predchádzalo

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 34 ods. 2 Tr. zák., § 208 ods. 2 Tr. zák. a § 319 Tr. por. v prospech obvineného Ing. C. W..

Toto uznesenie sa z r u š u j e .

Z r u š u j e sa tiež rozsudok Okresného súdu Košice I z 11. septembra 2013, sp. zn. 4T/36/2012, vo výroku o treste.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Okresnému súdu Košice I s a p r i k a z u j e , aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I, zo dňa 11. septembra 2013, sp. zn. 4T 36/2012, bol obvinený Ing. C. W. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. e/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák na tom skutkovom základe tam bližšie uvedenom.

Bol mu za to podľa § 208 ods. 2, § 36 písm. d/, písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., s použitím článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložil na skúšobnú dobu vo výmere 3 (troch) rokov s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 4 písm. a/ Tr. zák. súd uložil obvinenému povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej G. W., nar. XX. G. XXXX, trvale bytom L., na vzdialenosť menšiu ak 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydla.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I, ktorým namietal výrok o uloženom treste, ktorý považoval za veľmi mierny a neprijateľný, čo podrobne odôvodnil v písomnom vyhotovení dovolania a po vyhlásení rozsudku sa obvinený na hlavnom pojednávaní po poučení o opravnom prostriedku nevyjadril, avšak dňa 16. septembra 2013 zaslal súdu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že sa vzdáva práva podať odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 11. septembra 2013, sp. zn. 4T 36/2012.

V rámci odvolacieho konania dňa 13. februára 2014 obvinený zahlásil odvolanie proti uvedenému rozsudku a žiadal, aby krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu, vrátil mu vec na nové prejednanie, prípadne aby bol oslobodený spod obžaloby, nakoľko sa cíti nevinný.

Na verejnom zasadnutí konanom dňa 20. marca 2014 predseda senátu oboznámil obvineného s jeho písomným podaním, kde sa vzdal práva odvolania aj jeho následným podaným odvolaním a poučil ho, že jeho odvolanie bude posudzované zo strany súdu ako odvolanie, ktoré podala osoba, ktorá sa dovolania výslovne vzdala, načo obvinený uviedol, že trvá na podanom odvolaní.

Krajský súd V Košiciach uznesením, sp. zn. 7 To 121/2013, zo dňa 20. marca 2014 podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie okresného prokurátora a zároveň podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného Ing. C. W..

Dňa 22. októbra 2014 bolo na Okresný súd Košice I doručené dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky, smerujúce voči uzneseniu druhostupňového súdu, kde tento ako dovolacie dôvody uviedol dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Z bližšieho písomného odôvodnenia podaného dovolania vyplýva, že generálny prokurátor sa nestotožňuje s právnym názorom tak okresného ako i krajského súdu pri ukladaní trestu, nakoľko uložený trest odňatia slobody je mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čím je podľa generálneho prokurátora daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Generálny prokurátor poukázal na znenie § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. e/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. ako aj na ustanovenie § 39 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Tr. zák.

Podľa § 34 ods. 2 Tr. zák. páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovenej len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Generálny prokurátor vo svojom dovolaní uviedol, že súdy oboch stupňov sa dôsledne neriadili

citovanými ustanoveniami Tr. zák. a porušili tak ustanovenia § 208 ods. 2 Tr. zák., § 34 ods. 2 Tr. zák., § 39 Tr. zák. a § 319 Tr. por., nakoľko nemožno súhlasiť s výrokom o uloženom treste, ktorý je veľmi mierny, neprijateľný a nezákonný, pričom trestný zákon umožňuje pri použitej právnej kvalifikácii skutku ako trestný čin uložiť trest odňatia slobody vo výmere od 7 rokov do 15 rokov, ale takýto trest okresný súd považoval za neprimeraný a nespravodlivý. Okresný súd argumentoval najmä použitím dvoch poľahčujúcich okolností, a to že obvinený spáchal skutok vo vyššom veku v zmysle § 36 písm. d/ Tr. zák. a viedol riadny život pred spáchaním trestného činu v zmysle § 36 písm. j/ Tr. zák., tiež poukázal na Ústavu Slovenskej republiky ako aj na znenie článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolu č. 11.

Podľa generálneho prokurátora je nepochybné, že podľa uvedeného článku Dohovoru u obvineného Ing. C. W. bola trestná vec prejednaná spravodlivo, verejne a v primeranej lehote, pričom obvinený mal počas celého trestného konania obhajcu.

Vzhľadom k výmere trestu generálny prokurátor uviedol, že bolo potrebné prihliadnuť najmä na fakt, že týranie blízkej osoby trvalo mimoriadne dlho, a to minimálne 15 rokov až do roka 2009, pričom obvinený sa ho nedopúšťal ako osoba vyššieho veku, pričom pri výmere trestu nebola dostatočne zohľadnená intenzita a dlhodobosť konania obvineného, skôr bol do úvahy zobrať jeho súčasný vek. Nemožno preto, len s prihliadnutím na vyšší vek obvineného a bez iných mimoriadnych okolností uložiť výchovný trest, ale mal byť ukladaný trest v súlade so zákonnou trestnou sadzbou. Znalkyňa z odboru psychológia konštatovala u poškodenej G. W. syndróm týrania osoby s diagnózou - posttraumatická stresová porucha, masívne následky a stopy fyzického konkrétneho sexuálneho násillia, psychického násillia a existenčného ohrozenia tak, ako sú definované v medzinárodných právnych a politických dokumentoch. Všetky asociácie u poškodenej sú na úrovni uvádzaných symptómov spájaných len s osobou obvineného.

Ďalej generálny prokurátor uvádza, že osobou obvineného bolo poškodenej spôsobované fyzické násillie sexuálnym násillím a limitovaním jedla, keďže nemala finančné prostriedky, ponižovaním jej osoby obvineným vo všetkých oblastiach jej života za všetko, čo pre rodinu a domácnosť urobila, využívaním poškodenej ako sexuálneho objektu, pohrdavým zaobchádzaním, vyhrázaním sa, vyvolávaním strachu, odmietaním prístupu k spoločným financiám, majetku, vypnutím telefónu, vyvolávaním strachu, traumy, a tým aj dlhoročnej bezvýchodiskovej situácie a citovým vydieraním, odopieraním spánku, a tým že poškodenú v noci budil na sex.

S poukazom na uvedené generálny prokurátor konštatuje, že v tejto trestnej veci nebol zistení dôvod na zníženie trestnej sadzby v zmysle citovaného článku Dohovoru, ani dôvod na mimoriadne zníženie trestu postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., keďže žiadny vykonaný dôkaz nepoukazuje na mimoriadne okolnosti prípadu alebo pomery obvineného. Za predpokladu, že súdy nesprávne aplikovali ustanovenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru, mali postupovať podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., avšak použitie tohto ustanovenia v ich rozhodnutiach absentuje.

Generálny prokurátor ďalej uviedol, že krajský súd sa týmito dôvodmi vôbec nezaoberal, len veľmi stručne poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Takéto rozhodnutie je podľa generálneho prokurátora nepreskúmateľné, arbitrárne a v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý pri preskúmvaní rozhodnutí všeobecných súdov viackrát vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, pričom však všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (m. m. IV. ÚS 115/03 a III. ÚS 209/04, I. ÚS 110/07), v danej veci nemohol prehliadnuť to, že ani iné orgány verejnej moci nemôžu prijímať také rozhodnutia, ktoré môžu svojimi účinkami porušiť základné práva a slobody fyzických a právnických osôb, najmä ak nie sú odôvodnené, svojvoľné, arbitrárne a nedávajú odpoveď na podstatu veci.

V závere generálny prokurátor uviedol, že za tohto stavu nebolo možné bez splnenia ďalších zákonom ustanovených podmienok uložiť trest odňatia slobody podľa trestnej sadzby upravenej v § 208 ods. 1 Tr. zák., teda vo výmere od 3 rokov do 8 rokov, ale v súlade s výrokom o vine mal byť uložený trest v rámci trestnej sadzby podľa odseku 2 ustanovenia § 208 ods. 2 Tr. zák., teda vo výmere od 7 rokov do 15 rokov trestu odňatia slobody.

Z dôvodov vyššie uvedených generálny prokurátor záverom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7 To 121/2013, z 20. marca 2014 bol porušený zákon v ustanoveniach § 208 ods. 2 Tr. zák., § 34 ods. 2 Tr. zák. a § 319 Tr. por. v prospech obvineného Ing. C. W.,

- podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu Košice, sp. zn. 7 To 121/2013, z 20. marca 2014 ako aj predchádzajúce konanie, vrátane rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 4 T 36/2012, z 11. septembra 2013 vo výroku o treste,

- podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Košice I, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Poškodená G. W. sa vyjadrila k dovolaniu generálneho prokurátora a vo svojom vyjadrení uviedla, že sa pripája k predmetnému dovolaniu a súhlasí s dôvodmi, ktoré generálny prokurátor uviedol a zároveň uvádza, že podľa jej názoru je výška trestu uloženého obvinenému Ing. C. W. neprimerane nízka, pričom obvinený stále odmietal akékoľvek týranie jej osoby a svojimi nepravdivými vyjadreniami sa snažil spochybniť všetky jej tvrdenia. Ďalej poškodená uviedla, že k súdnemu riešeniu sa odhodlala preto, lebo sa s obvineným nedalo nijako v pokoji porozprávať a dohodnúť, pričom hovoril, že: „Všetko zatajím, darmo ma udáš“. Poškodená poukázala na skutočnosť, že aj keď nemala modriny, ale psychické násilie a agresivita obvineného boli zničujúce, a to najmä preto, že boli väčšinou bez svedkov, v dôsledku čoho ani deti nemohli k tomu poskytnúť dostatok dôkazov. V dôsledku uvedeného poškodená rapídne schudla na 35 kg a bola hospitalizovaná.

Obvinený sa vyjadril k dovolaniu generálneho prokurátora, pričom obsahom opísal priebeh vzájomne súvisiacich súdnych procesov v priebehu rokov 2008 až 2012, v ktorých opisuje skutkový stav jednotlivých konaní, pričom poukazuje na citát zo zápisnice Okresného súdu Košice I zo dňa 7. apríla 2009, strana č. 3, kde poškodená uviedla: „Na dopyt súdu uvádzam, že v manželstve nie je problém, ja odporcu beriem takého aký je. K podaniu návrhu ma viedlo to, že ja som sa dostala do veľkých dlhov“. Po približne dvoch rokoch Okresný súd rozsudkom zo dňa 25. mája 2010 návrh poškodenej o určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi zamietol, pričom trestný čin týrania vôbec nemal byť podaný v apríli 2010.

Ďalej obvinený uviedol, že v dokumente zo dňa 22. septembra 2009 poškodená uvádza, že sa jej jedná o posledných 5 a pol roka, pričom zverejňuje obrovské dlhy. Obvinený na to uvádza argument, že postupne cez stavebné sporenie si spolu šetrili aj so svojimi deťmi, čo zavŕšili kúpou bytov pre všetky štyri deti a neskôr darovali veľký murovaný dom aj s dvoma pozemkami a záhradou jednej organizácii.

Obvinený ďalej uviedol, že začiatkom roku 2005 nemali žiadne dlhy a príjem ich štvorčlennej rodiny v spoločnej domácnosti bol 2 500 € až 3 000 €, pričom poškodená vlastnila aj dvojizbový byt. Ďalej obvinený uviedol, že jeho obhajca tvrdil, že trestný čin, aj keby boli dôkazy je premlčaný (10 rokov) a taktiež o dôvodoch preklasifikovania na sadzbu 7 až 15 rokov nebol informovaný a poškodená medzitým z toho všetkého skolabovala a skončila na psychiatrii. Obvinený uviedol, že pomáhal poškodenej, pričom opísal priebeh súdnych procesov s poukazaním na skutočnosť, že je nevinný a žiada o úplné oslobodenie a poukázal aj na vzťahy v rodine ako aj zdravotné problémy, ktorými trpeli príbuzní.

Obvinený vo svojom vyjadrení k dovolaniu generálneho prokurátora uviedol, že jeho svedkovia, syn a dcéra nepodali dôkazy o týraní preto, že sa týranie dialo tajne, len sama poškodená, avšak je potrebný lepší dôkaz. Naopak svedok dcéra G. vypovedala, že „bola doma šťastná“ a „otec mamu nikdy v živote neponižoval“, pritom ponižovanie manželky po celý život je jedným so základných tvrdení jediného znaleckého posudku a ďalší ako nesmel byť, aj keď sa o to pokúšal aj so svojím obhajcom. Dcéra G. ďalej na otázku, či sa obvinený niekedy za 43 rokov manželstva pohádal so svokrov odpovedala, že na túto otázku nevie odpovedať. Obvinený uviedol, že naopak každú nedeľu chodili spolu s poškodenou a dcérou na návštevu ku svokre.

Syn C. ako svedok uviedol, že obvinený poškodenú nikdy v živote neudrel a na domácnosť sa skladali rovným dielom, a to pracujúce deti jeden diel a obvinený dva diely aj za poškodenú.

Ďalej obvinený uviedol, že na základe vyššie uvedeného nemôže preto súhlasiť s výrokom okresného súdu, že výpovede syna C. a dcéry G. súd vyhodnotil v prospech poškodenej, pretože sa tu cíti byť poškodený predmetným rozsudkom, nakoľko podľa neho súd konal pod nátlakom, pričom až po piatich dňoch sa rozhodol, že sa neodvolá, avšak poškodená sa vzdala odvolania hneď po vyhlásení rozsudku.

Obvinený uviedol, že poškodená dosiahla dôchodkový vek v roku 2001 a nakoľko podpísala nesprávne údaje o odpracovaných rokoch, prišla o zaslúžený dôchodok, čím by mala terajší dôchodok o 200 € vyšší, a pritom sa obvinený s poškodenou nijako nepohádal a ani jej to nevytýkal. Obvinený ďalej opisoval priebeh jednotlivých konaní ako aj to, že podal dve trestné oznámenia, ktoré by riešili dlhy, avšak poškodená sa postavila proti nim.

Na záver obvinený uviedol, že k bodu 1/ prikladá aj kópiu zo zápisnice Okresného súdu Košice I zo dňa 7. apríla 2009, a to stranu č. 3, kde sa nachádza uvedený citát.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v rámci predbežného preskúmania podľa § 378 Tr. por. primárne zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa tiež i obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por.

Po zistení, že niet žiadneho zákonného dôvodu pre odmietnutie dovolania na neverejnom zasadnutí podľa § 382 Tr. por., preskúmal v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374, uvedené v dovolaní, pričom dospel k takému záveru, že prokurátorom tvrdené dôvody dovolania sú opodstatnené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

Podľa § 208 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. sa odňatím slobody na sedem až pätnásť rokov potrestá páchateľ, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 34 ods. 2 Tr. zák. páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a pritŕžujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 38 ods. 8, veta prvá Tr. zák. zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

V posudzovanej veci Okresný súd Košice I použil čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bez bližšieho vysvetlenia prečo znížil trest o štyri roky pod spodnú hranicu trestnej sadzby. Konštatovanie, že pre obvineného je zákonná sadzba pri uvedenej kvalifikácii „neprimeraná a nespravodlivá“ je nedostatočné a nepreskúmateľné. Odvolací súd sa následne s takýmto postupom prvostupňového súdu plne stotožnil, považoval ho za správny a zodpovedajúci zákonu, keď rovnako i uložený trest je v súlade so zákonom a vystihuje všetky zákonné kritéria určujúce výšku ako aj druh trestu, majúci na zreteli doterajší spôsob života obvineného, jeho bezúhonnosť, poľahčujúce okolnosti ako aj možnosti jeho nápravy.

Ustanovenie § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. sa vzťahuje na výrok o treste v dvoch smeroch. Po prvé uloženie trestu mimo zákonu stanovenej trestnej sadzby, teda mimo zákonného rozpätia, aj keď sa trest zvyšuje nad hornú hranicu, alebo znižuje pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, čo je aj dovolaním namietané použitie mimoriadneho zníženia dolnej hranice trestnej sadzby. Po druhé, uloženie takého druhu trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchateľa má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchateľa neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchateľovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. okolnosti prípadu v spojení s ďalšími tam uvedenými podmienkami môžu byť iba okolnosti, ktoré sú súčasťou skutku, resp. vo výnimočnom prípade aj také, ktoré síce nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, ale v danej kvalite a kvantite sa pravidelne nevyskytujú. Pomery obvineného sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia - charakterizujú jeho osobu ako objektu trestu a jeho citeľnosti pre neho a význam týchto pomerov sa zhodnotí vo všetkých týchto súvislostiach významných pre jeho nápravu a z toho plynúci záver musí byť zjavný, že trest uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by obvinený pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. Teda, že by bol neprimerane prísny a súčasne, že narušenosť obvineného nie je až taká závažná, aby bolo potrebné na neho pôsobiť trestom dlhšieho trvania.

V aplikačnej praxi súdov okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy obvineného. Za pomery obvineného možno zas považovať viac významných poľahčujúcich okolností pri nedostatku pritŕžujúcich okolností.

Tieto okolnosti súdy v danom prípade dostatočne neskúmali, ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. neaplikovali a ukladali obvinenému trest mimo zákonom stanovenej sadzby len s použitím článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd.

Použitie uvedených, aj keď nesporne významných zákonov a dokumentov, bez skúmania podmienok uvedených v ustanovení § 39 Tr. zák. je v skutočnosti arbitrárne, ako uvádza prokurátor, pričom nepoužitie citovaného ustanovenia by znamenalo, že súd by mohol takýmto postupom ukladať trest bez obmedzenia uvedeného v ods. 3 § 39 Tr. zák.

Prvostupňový súd nesprávne aplikoval čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v dôsledku čoho potom bol obvinenému Ing. C. W. uložený trest pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu, pričom ani krajský súd toto jeho pochybenie, majúce zásadný vplyv na postavenie obvineného (§ 371 ods. 5 Tr. por.), nenapravil.

Po vrátení veci na nové konanie bude preto musieť súd prvého stupňa - riadiac sa skôr uvedeným - opätovne zvážiť všetky okolnosti rozhodujúce pre uloženie trestu obvinenému (s prihliadnutím najmä na jeho osobu, charakter súdnej trestnej činnosti ako aj okolnosti prípadu), a tomuto nanovo aj v zmysle všeobecných zásad pre ukladanie trestu uložiť zákonný a spravodlivý trest tak, aby bol splnený jeho účel.

S poukázaním na vyššie uvedené dôvody rozhodol preto Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 20. marca 2014, sp. zn. 7 To 121/2013, zrušuje, zrušuje tiež rozsudok Okresného súdu Košice I z 11. septembra 2013, sp. zn. 4 T 36/2012, vo výroku o treste a zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.